

oblik literarne vzgoje (ure pravljic, knjižne uganke, razgovori o knjigah itd.) se udeleži letno 3500 otrok in mladine. Število rednih članov knjižnice je 2500 otrok in mladine.

Današnja dejavnost Pionirske knjižnice predstavlja teamsko delo osmihi ljudi. Osnove za svoje delo so dobili v študiju in strokovni usposobljenosti. Vendar to ne bi bilo dovolj, če teh osem ljudi ne bi našlo v sebi prepričanja v pravilnost in smiselnost tega dela, če ne bi bili sposobni svojih strokovno sicer domišljenih teorij vsakokrat soočiti z željami in sposobnostmi vsakega posameznega otroka, ki jim je bil v teh dvajsetih letih zaupan, ter svojo strokovno usposobljenost ob delu preoblikovati v osebno strokovno prepričanje. Prav to osebno strokovno prepričanje je preoblikovalo delo Pionirske knjižnice iz skromnih začetkov v aktivno dejavnost na področju literarne vzgoje otrok in mladine, mimo katere ne moremo v preteklosti, niti je ne moremo pogrešati v sedanosti ali v prihodnosti.

V letu 1969 je poteklo dvajset let od ustanovitve Pionirske knjižnice v Ljubljani. Mentorstvo nad delovnim programom je tudi prevzela Zveza prijateljev mladine Slovenije, ki je to delo vseskozi živo spremljala, ga usmerjala in podpirala. Ob dvajsetletnici smo s študijsko razstavo »Ura pravljic« prikazali rezultate naših specifičnih pionirskih prizadevanj na področju estetske vzgoje mladine s posebnim poudarkom na literarni ter likovni vzgoji otrok do 10. leta starosti. Prikazali smo gradivo ter literarni in likovnovzgojni namen in možnosti ene izmed najpopularnejših oblik: pravljичne ure. Študijska razstava je prikazovala torej knjižni fond, iz katerega smo črpali gradivo za pravljичne ure, ter ilustracije pravljic v likovnih delih otrok, oboje opremljeno s komentarjem likovnega pedagoga in pedagoga za literarno vzgojo.

V času razstave, ki je bila od 18.—26. novembra 1969, smo priredili dvodnevni seminar (20. in 21. t. m.) za pedagoge vzgojnovarstvenih ustanov, šol, šolskih in javnih mladinskih knjižnic. Na seminarju so bile obravnavane naslednje teme:

Pravljica — ljudska, umetna in moderna; teoretični in zgodovinski prikaz; ura pravljic kot oblika literarne vzgoje otrok do 10. leta; ilustracije pravljice v likovnih delih otrok.

PREIMENOVANJE ŠTUDIJSKE KNJIŽNICE V MARIBORU

Bruno Hartman

Novi statut Študijske knjižnice v Mariboru je ustanovi spremenil ime: odslej se bo imenovala Visokošolska in študijska knjižnica v Mariboru. Statut in novo ime je sprejela delovna skupnost ustanove, soglasje k njima pa sta dala svet Združenja visokošolskih zavodov v Mariboru na seji 20. februarja 1970 in Skupščina občine Maribor na zasedanju obeh zborov dne 2. aprila 1970.

Preimenovanje je v bistvu samo formalna potrditev dela, ki ga ustanova opravlja že izza leta 1959, ko so v Mariboru začeli ustanav-

ljati višje in visoke šole. Njihovo ustanovitev je bilo možno zagovarjati med drugim tudi s tem, da je v Mariboru že obstajala dobro organizirana knjižnica splošnoznanstvenega tipa — študijska knjižnica. Ta je mogla — podobno kot se običajno dogaja v svetu, kadar formirajo nova visokošolska središča — prevzeti funkcijo osrednje visokošolske knjižnice. V resnici so mariborski študijski knjižnici to funkcijo nalogali različni uradni in samoupravni akti. Tako je Okrajni ljudski odbor Maribor z odločbo št. 09/8-SU-65/2 z dne 26. decembra 1961 razglasil študijsko knjižnico v Mariboru za samostojno knjižnico in ji določil, da »... je namenjena v prvi vrsti potrebam višjih in visokih šol v Mariboru«. To določilo je kasneje ponovljeno v vseh njenih temeljnih aktih: v pravilih z dne 17. oktobra 1962 in v statutih z dne 17. septembra 1964, 18. marca 1967 in 2. aprila 1970.

Organizacijsko je knjižnica vezana na Združenje visokošolskih zavodov v Mariboru od 4. januarja 1965 dalje, ko je le-to prevzelo ustanoviteljske pravice do nje. Odtlej je v vseh njenih temeljnih aktih navedeno, da je »osrednja knjižnica mariborskih visokošolskih zavodov«. Njuno povezanost pa je še utrdil zakon o visokem šolstvu (UL SRS 9/1969 z dne 20. marca 1969) v svojem 8. členu.

Takoj ko so se začele v Mariboru ustanavljati višje oziroma visoke šole, je študijska knjižnica svoje delo in poslovanje začela prilagajati, da bi mogla še bolje rabiti njihovim učiteljem in študentom. Temu ustrezno sta se spremenila obseg in vsebina nabavljenega knjižnega gradiva; v njem je vse bolj opazna prisotnost družbenih in uporabnih ved. V celem se je od leta 1959 knjižni fond skoraj podvojil; ob koncu leta 1969 je štel 185 307 zvezkov. Bistveno se je povečalo — skoraj se je podvojilo — osebje knjižnice (od 13 rednih in 5 honorarnih delavcev v letu 1959 na 31 rednih in 2 honorarna delavca v letu 1969). V minulem desetletju so bila knjižnični zgradbi prizidana nova skladišča in razširjene čitalnice, preurejeni pa so bili tudi delovni prostori posameznih oddelkov.

Delež učiteljev in študentov mariborskih visokošolskih zavodov med bralci je od leta 1962 konstantno naraščal. Med obiskovalci čitalnic je ob koncu leta 1969 znašal 80,2 %, med vsemi obiskovalci knjižnice pa 73,2 %.

Študijska knjižnica je vse desetletje tesno sodelovala s knjižnicami, ki so jih ustanavljali na mariborskih višjih in visokih šolah. Z njimi je usklajevala nabavo, zasnovala centralni katalog in skupno reševala strokovne probleme.

Kljub navedenemu pa se knjižnica ne namerava odreči svojemu dosedanjemu atributu — študijska; obdržati ga hoče kot del svojega novega imena. Razlogi so jasni: za ohranitev dosedanjega atributa govorijo zgodovinska zasnova in razvoj knjižnice ter naloga, ki jo hoče izpolnjevati še naprej: biti namreč tudi splošnoznanstvena in domoznanska knjižnica širšega mariborskega območja.